

ՀԱՅԿԱՊԱՆ ԽԵՊԻՐԷ

ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՄԻԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՈՒՆ

ՄԷՋ

Ընկերվարականներու միջազգային համաժողովին մէջ տիկին Քլեմէնտ Զեմբիկն ներկայացուց հետեւեալ որոշողութիւնը՝ օգնամարտական վայրագութիւններուն դէմ, որ ընդունեալս միտայն հասանութեամբ:

Ռուսիոյ ընկերվարական միջազգային համաժողովը զարկընդ տալով որ պարտաւ թուական ցարութեան վայրենի կեղեքումը քաղաքականութիւնը բոլորնաջի եւ ֆիշանտացի ժողովուրդներուն նկատմամբ եւ բռնապետական անժոխի ստի ապրող ամեն ազգէ բոլորութիւններու վրայ պարտք էր դնէ համահայն պայքարի մը մէջ միանալ ուսման վարկարկութեան ու ընկերվարութեան այլ համայնական թշնամիին հանդէպ:

Բ. «Համաժողովը կը դատաւարաւ անգլիական կառավարութեան վայրագութիւնները նարատային Ափրիկէի Պետներուն հանդէպ:

Պ. Բարիլլէ միջազգային ընկերվարական մամուլը, անհամար եւ հաստատելով եղբայրական համբարաշխութեան զարգացմանը որ բոլոր ժողովուրդները պարտին միացնել իրարու. զարկընդ կը դրողքէ այն բռնութիւններուն, անգլիականութիւններուն, Քարդիանոս դէմ որոնք Հայաստանի մէջ գործուցան, երկու աշխարհներու աշխատաւոր դասակարգին ուշադրութիւնը կը հրուիրէ այն ռեալիզմը մեղադրութեանը վրայ զոր կազմ մը դրամատիքական կառավարութիւններ ունեցան, կը հրաւիրէ ընկերվարական խորհրդակցականութեան խմբակները որ ամենալոկալ ժողովութեան ի նպաստ զգուշիկ կերպով կեղեքումէ հոյ ժողովուրդին, որուն համաժողովը կ'ուղղէ իր սերտ ու բուն համակրութեան հաստատիքը»:

Մեզի հաղորդեցին թէ Հայ Յեղ. Դաշնակցութեան պատմողական մէկ քանի գործիչներ են որ Հայաստանին վերադարձեալ այս գեղեցիկ հաստատման մոցնել տուած են զինամուկութեան վայրագութեանց դէմ խմբաբարեւորողութեան մէջ:

ՀԱՅԿԱՊԱՆ ԽԵՊԻՐԷ

ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆ ՄԱՄԱՐԻԻ ՄԻԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՈՒՆ

ՂՈՎՈՒՆ ՄԷՋ

Պ. Բիւռ Բիւռու ներկայացուց ընկերվարական մամուլի միջազգային համաժողովին հայկական ինդրոյն մասին յիշատակարար մը, զոր կ'եղբայրացնէր առաջաբերելով որ Համաժողովը դահանքէ եւրոպական պետութիւններուն կողմի միջամտութիւնը՝ այդ ինդիքը վերջնապէս եւ արմատապէս լուծելու համար Համաժողովը միտայն հասանութեամբ ընդունեալ Պ. Բիւռուի տապաքանած ու բողոքութիւնը:

“ PRO ARMÉNIA ”

Բարիլլէ մէջ սկսած է հրատարակուիլ հայկական դատին նուիրում ֆրանսերէն երկչաքաթաթերթ մը Pro Armenia (Վասն Հայաստանի) տրոտքում:

Թերթին խմբադրական մասնախումբը կը կազմեն պ. պ. Քլեմէնտ, Անաթոլ Ֆրանս, Ժան Ժոնս, Ֆրանսի տը Բրէսանսէ, Է. տը Դոպերթի, Խմբադրապետութիւնը սասանման է պ. Բիւռ Բիւռ:

Թերթին զարտուղարն է պ. Ժան Լոնկէ: Անոնք որ բաժանորդ կ'ուզեն գրուիլ, պէտք է գիմեն հետեւեալ հասցէին՝ M. Jean Longuet, 17, Rue Cujas, Paris:

Թերթին նախաբանը հետեւեալ կերպով կ'ուրուագէ իր ծրագիրը.

«... Ֆրանսացի եւ օտարազգի մեծանուն հրապարակագիրներու աջակցութեամբ, սիրտի երեսան հաննք կատարուած վայրագութիւնները եւ առանց յոգնելու պիտի յիշենք ներպային թէ զայնադրելու հետեւեալով իրաւունքներուն Մեծ Մարդապաշտին դէմ ի գործ դնելու, եւ պարտականութիւններ անոր զոհերուն ի նըպատ կատարելու»:

«Մեր պատասկը չէ այստեղ խաչակրութեան ոգին արթնցնել, ոչ ալ օսմանեան հողին վրայ ապրող ցեղերուն կամ հոն դասուող կրօններէն միոյն դէմ ատելութիւն գրգռել»:

«Իսկ ի՞նչ մտադիր ենք հրապարակել ըստ որոնք զոր Մուլթանը կը դորէ այն ըստ որոնք ժողովուրդներուն դէմ որոնք իրենց չար բախտէն անոր հպատակ են գտնուած, աւելի մասնաւոր կերպով պիտի զբաղենք հայկական տառապանքներով, ուրով հետեւ անոնք անհուշապէս աւելի մեծ են քան ըստ որոնք միւսները, որովհետեւ այդ ցեղին համար, որ ամենէն ուշիմ. եւրոպական քաղաքակրթութիւնը իւրացնելու ամենէն ատկ ցեղերէն մէկն է, կհանքի եւ մահուան ամբիջական հարց մը կայ, որով հետեւ, գործնականապէս, եւրոպան Պերլին դաշնակցութիւնը դնուած է այդ հիշուած թնայն վերջ դնելու եւ այդպէսով ճանկատարին վերանորոգումը պատրաստելու համար»:

«Pro Armenia» առաջին թիւը կը պարունակէ յոգուած մը Ֆրանսի տը Բրէսանսէի, որ ուսական հայալինք քաղաքականութեան մասին կը խօսի, եւ որ կ'աւարտի սա ֆրագով՝ «Մուլթանին ու Զարին մէջտեղը մնացած, Հայերը ուրիշ բանի վրայ այլ եւս յոյս